

розриви та зміни в банківській діяльності, які виникли через військову агресію РФ в Україні. Далі, на основі результатів аналізу, можна розробити плани дій для зменшення впливу війни на діяльність банку і забезпечення його стійкості та успішності.

Література:

1. Gap-аналіз. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Gap>;
2. Високий рівень ліквідності банківської системи створює можливості для розвитку кредитування. URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/547532_visokiy.
3. Українські банки почали 2023 рік з рекордними резервами та зростанням прибутків. URL: <https://forbes.ua/news/ukrainski-banki-pochali-2023-rik>.

УДК 336.71

Вовченко Оксана Сергіївна,

кандидат економічних наук, доцент

Туз Валерія Юріївна,

студентка

*Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка» (Україна)*

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

В умовах сучасних викликів підтримка фінансової безпеки банківського сектору займає вагомe місце в аспекті соціальноекономічного розвитку держави, адже банківська система виступає одним з ключових елементів фінансової системи країни. На банківську систему покладається чимало важливих функцій, проте, на сьогоднішній день в умовах політичної та військової нестабільності, значного рівня інфляції та загальноекономічної дестабілізації, яка в даний час, безпосередньо, пов'язана з початком повномасштабного

вторгнення країни-агресора, діяльність банківського сектору зазнала негативних наслідків, що суттєво вплинуло на ефективність та результативність роботи банківського сектору. Тому підтримка стійкості та стабільного функціонування банківської системи країни є першочерговим завданням, оскільки недостатній їх рівень може завдати значних збитків фінансовій безпеці країни загалом, що в майбутньому може стати передумовою формування кризових явищ усередині держави.

Увага до проблем банківського сектору в аспекті забезпечення його безпеки постійно зростає, адже фінансово-кредитна система держави перебуває під впливом постійних коливань. Крім цього, не менш важливо зазначити те, що фінансова безпека банківської системи є невід'ємною частиною в структурі фінансової безпеки держави, елементами якої є фінансова, грошово-кредитна, валютна, банківська, бюджетна та податкова складові, що характеризуються збалансованістю, стійкістю до впливу негативних факторів, здатністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та її розвиток.

Фінансова безпека банківської системи – це стан банківської системи, характерним для якого є здатність протистояти можливим зовнішнім і внутрішнім негативним факторам банківської діяльності за рахунок сукупності правових, організаційних та управлінських заходів для забезпечення стабільного його функціонування та подальшого розвитку [1]. Важливою складовою забезпечення фінансової безпеки банківського сектору є фінансовий моніторинг як процес, що полягає в аналізі та відстеженні фінансових транзакцій клієнтів з метою виявлення та запобігання фінансовим злочинам, таким як відмивання грошей, фінансування тероризму, незаконний відплив коштів із країни, корупція та інші. Для банківського сектору фінансовий моніторинг є важливим засобом зменшення ризиків та

забезпечення дотримання вимог законодавства, що регулює фінансові операції. Банки зобов'язані виконувати процедури фінансового моніторингу, включаючи ідентифікацію клієнтів, відстеження їх фінансових транзакцій, аналіз ризиків та повідомлення про підозрілі транзакції Державній службі фінансового моніторингу та правоохоронним органам.

Банки є найбільш активними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, які надсилають переважну більшість повідомлень про підозрілі фінансові операції. Протягом 2022 року від банків Держфінмониторингом взято на облік 99,6% від загальної кількості повідомлень про фінансові операції, що підлягали фінансовому моніторингу (рис. 1).

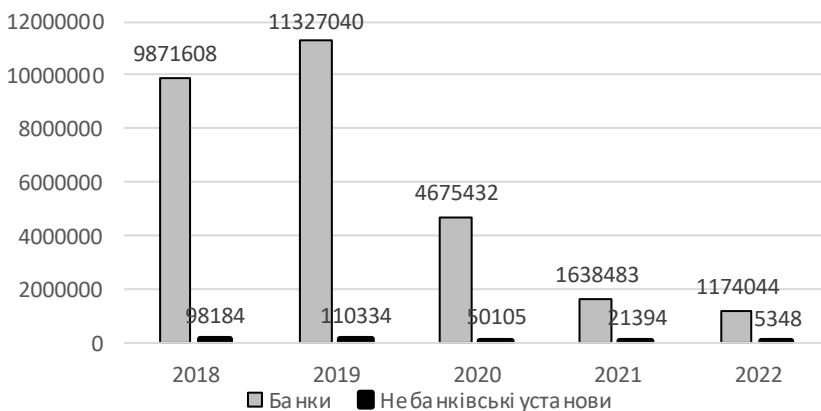

Рис. 1. Динаміка інформування про фінансові операції банками та небанківськими установами протягом 2018-2022 років

Джерело: [2]

Виявлення та повідомлення про підозрілі транзакції дозволяє банкам зменшити свої втрати, пов'язані з фінансовими злочинами, та зберегти довіру клієнтів, що в тому числі є одним із напрямів забезпечення фінансової безпеки банківського сектору. В сучасних умовах для

підвищення фінансової безпеки банківської системи України з точки зору фінансового моніторингу можна визначити ряд заходів:

–підвищення кваліфікації працівників банків в галузі фінансового моніторингу та боротьби зі злочинністю. Банки мають забезпечити необхідний рівень знань та навичок своїх співробітників, щоб вони могли ефективно виявляти та запобігати фінансовим злочинам;

–вдосконалення законодавства у сфері фінансового моніторингу та боротьби зі злочинністю. Необхідно забезпечити належний рівень регулювання та контролю за діяльністю банків з питань фінансового моніторингу, а також встановити жорсткіші санкції за порушення вимог законодавства;

–розвиток та впровадження новітніх технологій у галузі фінансового моніторингу. Сучасні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн та інші, можуть допомогти банкам в ефективній боротьбі з фінансовими злочинами та забезпеченні безпеки операцій;

–подальша співпраця зі зовнішніми організаціями та відповідними спеціалізованими державними органами.

Фінансовий моніторинг є важливим інструментом для забезпечення фінансової безпеки банківського сектору та сприяє запобіганню фінансовим злочинам, зменшенню ризиків для банків та забезпеченню відповідності законодавства, нівелюванню внутрішніх та зовнішніх загроз і досягненню стабільного функціонування та розвитку банківської системи.

Література:

1. Давиденко Н.М., Колодяжна В.О. Оцінювання фінансової безпеки банківської системи України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Випуск 40. 2020. С. 51-58.

2. Річний звіт Держфінмоніторингу за 2022 рік. URL: <https://fii.gov.ua/assets/userfiles/0350/zvity/zvit2022ukr.pdf>